

UŽDAROJI AKCINĖ BENDROVĖ „PASVALIO VANDENYS“

Uždaroji akcinė bendrovė, Panevėžio g. 21, LT-39174 Pasvalys, tel./faks. (8 451) 34 358, el. p. pasv.vanduo@takas.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 169236961. PVM mokėtojo kodas LT692369610

IŠVADA

DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS

2017-12-01 Nr.1

UAB „Pasvalio vandenys“ (toliau – Bendrovė), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu (toliau – Korupcijos prevencijos įstatymas), Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“ (toliau – Tvarka), 7 punktu, atsižvelgdama į Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 „Dėl valstybės ar savivaldybių įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“ (toliau – Rekomendacijos), atliko korupcijos pasireiškimo tikimybės ir veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymą ir vertinimą Bendrovėje.

Nustatant ir vertinant korupcijos tikimybę Bendrovėje ir Bendrovės veiklos sritis, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, buvo atsižvelgta į Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. XII-1537 „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programos patvirtinimo“, peržiūrėti Bendrovės vidaus dokumentai, atlikta Bendrovės veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė analizė.

Atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą Bendrovėje analizuotas laikotarpis nuo 2017 m. pradžios iki 2017 m. IV ketvirčio vidurio.

Vertinant Bendrovės veiklą ir analizuojant minėtą laikotarpį vadovautasi Korupcijos prevencijos įstatymo 6 ir 7 straipsniais, Tvarkos 6 punkte ir Rekomendacijų 8 punkte nurodytais kriterijais.

Bendrovės veiklos sričių, kuriose yra korupcijos pasireiškimo tikimybė, vertinama pagal šiuos Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnyje ir Rekomendacijų numatytus kriterijus:

- 1) padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika;
- 2) pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas;
- 3) atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti;
- 4) veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu;
- 5) daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo;
- 6) naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija;
- 7) anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų.

Siekiant visapusiškai įvertinti situaciją ir nustatyti galimus korupcijos rizikos veiksnius, papildomai įvertinta, ar:

- 1) yra buvę bandymų, pažeidžiant teisės aktų nustatytą tvarką, paveikti valstybės ar savivaldybės įstaigos darbuotojus, pagal darbo sutartis dirbančius Bendrovės darbuotojus ar jų priimamus sprendimus;
- 2) išaiškinta korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų kitose panašias funkcijas atliekančiose valstybės ar savivaldybių įstaigose;
- 3) tobulintina valstybės ar savivaldybės įstaigos veiklos priežiūros sistema;
- 4) priimami sprendimai yra susiję su materialine ar kitokia intereso nauda;
- 5) nustatyti galiojančios tvarkos normų pažeidimai (pavyzdžiui, skirstant biudžeto lėšas, teikiant užsakymus bei priimant kitus sprendimus);
- 6) valstybės ar savivaldybės įstaiga yra savarankiškas biudžetinių asignavimų valdytojas;
- 7) Valstybės kontrolė, Seimo kontrolieriai arba kitos kontrolės ar priežiūros institucijos nustatė šios valstybės ar savivaldybės įstaigos veiklos pažeidimų;
- 8) gauta kitos informacijos apie valstybės ar savivaldybės įstaigos veikloje egzistuojančias korupcijos apraiškas (kriminalinės žvalgybos ir žvalgybos informacija, gyventojų skundai ir pareiškimai, visuomenės informavimo priemonių pateikiama bei kita informacija).

Bendrovės korupcijos prevencijos priemonės yra šios:

- a) veiklos sričių, kuriose yra didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymas, analizė ir vertinimas;
- b) korupcijos prevencijos programos ir jos įgyvendinimo priemonių plano sudarymas, vykdymo, koordinavimo kontrolė;
- c) informacijos apie asmenis, įgaliotus vykdyti korupcijos prevenciją ir jos kontrolę, pateikimas; visuomenės informavimas.

Bendrovėje asmuo, įgaliotas vykdyti korupcijos prevenciją ir jos kontrolę, koordinuoja ir kontroliuoja korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimą Bendrovėje.

Siekiant užtikrinti efektyvią korupcijos prevenciją, Bendrovėje atliekama veiklos sričių, kuriose yra didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, analizė ir vertinimas. Veiklos analizė ir vertinimą atlieka asmuo, įgaliotas vykdyti korupcijos prevenciją ir jos kontrolę. Įgaliotas asmuo pateikia Bendrovės veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo ir vertinimo aprašymus Bendrovės direktoriui, kuris priima sprendimus dėl pateiktos informacijos bei siūlymų įgyvendinimo.

Vertinant Bendrovės veiklos sritis, kuriose yra didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, buvo naudojamos valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų priedu „*Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo klausimynas*“.

Visose veiklos srityse Bendrovės direktoriaus įsakymai detalizuoja įstatymų ir kitų teisės aktų suteiktus įgaliojimus Bendrovei. Įsakymuose yra nurodomi Bendrovės skyriai ir padaliniai, aiškiai apibrėžta jų funkcija ir kompetencija. Į visą kontrolės ir priežiūros procesą Bendrovėje yra įtraukiama daug specialistų (tiek žemesnės grandies, tiek ir vadovaujančias pareigas užimančių).

Procedūros ir Bendrovės darbuotojų teisės ir pareigos yra reglamentuojamos taip, jog kiekvienas Bendrovės darbuotojas veikia tik tam tikroje proceso stadijoje, yra aiškiai atskirtos Bendrovės darbuotojų funkcijos, nurodyta atskaitomybė ir atsakomybė.

Bendrovėje remiantis minėtais aktais yra vykdoma sprendimų priėmimo vidaus kontrolė, kurią vykdo Bendrovės direktorius, skyrių ir kitų padalinių vadovai, kurie deleguoja Bendrovės darbuotojus atlikti tam tikrą užduotį ir kontroliuoja jį proceso metu.

Taigi galima teigti, jog Bendrovės vadovų ir darbuotojų teisės ir pareigos yra aiškiai apibrėžtos, suteikti įgaliojimai nėra per platūs, Bendrovės vadovaujančių asmenų sprendimai yra kontroliuojami, tiek Bendrovės viduje, tiek ir išorės kontrolėje.

Apibendrinant, tai kas yra išdėstyta, galima teigti, kad Bendrovės veiklos srityse, kurioje yra teorinė didelė korupcijos apraiškų tikimybė, ypač detalus, nuolat naujinamas ir tobulinamas Bendrovės vidaus teisinis reglamentavimas sumažina korupcinių nusikalstamų veikų padarymo tikimybę iki minimalios.

Bendrovė vykdydama jai įstatymu paskirtas funkcijas vykdo įvairius Europos Sąjungos lėšomis remiamus projektus ir gauna paramą jiems vykdyti.

Kadangi vykdam projektus yra atliekama daug viešųjų pirkimų, gaunama parama iš Europos Sąjungos fondų, o Bendrovė priima sprendimus ir valdo jai patikėtą turtą patikėjimo teise, remiantis Korupcijos prevencijos įstatymo nuostatomis galima teigti, jog šioje veiklos srityje teorinė korupcijos pasireiškimo tikimybė yra didelė. Atsižvelgiant į šį faktą, detaliu reglamentavimu ir funkcijų paskirstymu siekiama sumažinti galimą korupcijos pasireiškimo tikimybę iki minimalios.

Bendrovės direktoriaus priimami įsakymai ir įsakymais tvirtinamos taisyklės detalai numato projektų vykdytojų teises, pareigas ir procedūras, kurios yra privalomos vykdam projektą.

Atskirai yra patvirtinti reikalavimai, kuriais turi vadovautis Bendrovė rengdama ir teikdama paraiškas finansuoti minėtus projektus.

Bendrovė turi gan plačią diskreciją (sudarinėjant projektų vykdymo grupes, vykdam projekte numatytas priemones ir pan.), tačiau korupcijos realus pasireiškimas yra minimalus, nes visi sprendimai yra patvirtinami vyriausiojo buhalterio ir Bendrovės direktoriaus. Pats projekto vykdymas yra stebimas ir prižiūrimas. Kontrolė yra numatyta ir Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėse. Taisyklės nustato, jog kiekvienas projektas turi būti bent kartą per jo vykdymo laikotarpį įgyvendinančiosios institucijos patikrintas projekto įgyvenimo vietoje. Patikrinimo metu turi būti atsakyta į visus taisyklėse numatyto klausimyno atsakymus, patikrą atlieka bent du įgyvendinančios institucijos darbuotojai. Taisyklėse nustatoma, kokius sprendimus įgyvendinančioji institucija gali priimti, nustato aplinkybes, kada tokie sprendimai yra priimami ir sprendimų pasekmės. Projekto metu vykdomų viešųjų pirkimų kontrolę vykdo Bendrovės vadovas. Taip pat Bendrovės viešuosius atliekamus pirkimus, kaip ir visą veiklą, tikrina Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė.

Remiantis tuo, kas išdėstyta, galima teigti, kad ES projektų įgyvendinimo srities teisinis reglamentavimas visiškai eliminuoja vienasmenių sprendimų priėmimą ir mažina korupcijos pasireiškimo tikimybę iki minimalios.

Tam, kad Bendrovei patikėtas turtas ir finansai būtų naudojami efektyviai, ekonomiškai, rezultatyviai, skaidriai ir pagal paskirtį, Bendrovėje taikoma finansų kontrolė. Bendrovėje veikia trijų rūšių finansų kontrolė: išankstinė, einamoji ir paskesnioji. Išankstinė finansų kontrolė yra taikoma priimant ar atmetant sprendimus susijusius su finansinių išteklių, turto naudojimu, įsipareigojimais tretiesiems asmenims. Šie sprendimai yra priimami tik tuomet, kai juos patvirtina už kontrolę atsakingi darbuotojai. Einamoji finansų kontrolė yra atliekama po tam tikro sprendimo, susijusio su lėšų ir materialiuųjų, nematerialiuųjų ir finansinių vertybių naudojimu.

Einamąja kontrole siekiama užtikrinti, kad tinkamai ir laiku būtų vykdomi Bendrovės direktoriaus sprendimai, yra kontroliuojami tarpiniai terminai ir sprendimo vykdymo tarpiniai rezultatai. Paskesnioji finansų kontrolė yra atliekama po sprendimų dėl turto naudojimo ir

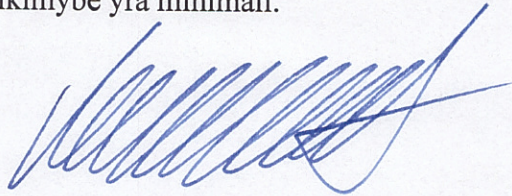
įsipareigojimų tretiesiems asmenims vykdymo, kurios metu tikrinama, kaip yra atlikti veiksmai. Paskesniosios kontrolės negali vykdyti tas pats darbuotojas, kuris yra atsakingas ir už išankstinę finansų kontrolę. Detaliai yra numatyta kiekvienos kontrolės rūšies Bendrovės darbuotojų atsakomybė ir veiksmai, kuriuos yra privaloma atlikti. Bendrovės direktorius kasmet vertina Bendrovės finansinę būklę.

Pažymėtina, kad skaidrinant Bendrovės veiklą nuolat viešai teikiama informacija apie Bendrovės atliekamas funkcijas, Bendrovėje priimtus sprendimus pagrindiniais Bendrovės veiklos klausimais, Viešųjų pirkimų įstatymo ir su jų įgyvendinimu susijusių teisės aktų priežiūros bei kontrolės rezultatus.

Nuolat rengiami Bendrovės pranešimai spaudai, visuomenė išsamiai informuojama apie Bendrovės nuveiktus darbus, aktualias problemas, atskirų sprendimų motyvus.

Apibendrinant išvadą, remiantis Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatytais kriterijais bei įvertinus priemones, kurių Bendrovė imasi, siekdama šią tikimybę mažinti, galima teigti, kad Bendrovės veikloje ir išskirtose bei išanalizuotose rizikingiausiose veiklos srityse, korupcijos pasireiškimo tikimybė yra minimali.

Direktorius

Algimantas Mataitis